

ALBERT DE CONINCK

MIJNSTAKING LIMBURG 1970

VOORWOORD

Reeds in de loop van het jaar 1969 en ook tijdens de grote mijnstaking, braken er in Limburg een aantal stakingen los die men « wilde » stakingen noemde. Telkens ging het om loonproblemen.

De Ateliers Modernes — metaalbedrijf	wilde staking
Monroe — metaalbedrijf te Sint-Truiden	wilde staking
St. Barbara Werkuizen — metaalbedrijf te Eisdien	wilde staking
Philips — Elektrobiedrijf te Hasselt —	begonnen als wilde staking
Keramo — bouwbedrijf te Hasselt —	begonnen als wilde staking
Ford-Genk — Automobiellbedrijf —	begonnen als wilde staking

De mijnstaking — 23.000 mijnwerkers staan gedurende zes weken in wilde staking.

Uit die feiten kan men direkt afleiden dat er iets misloopt met de vakbewegingen. Maar wat ?

Hoe is het mogelijk dat men tegenover 23.000 mijnwerkers een houding aanneemt van volslagen onbegrip die de vakbondsorganisaties zelf in gevaar brengen ?

Sommigen zeggen : « Er is een breuk tussen leiding en basis ». Daar blijkt wel iets van waar te zijn.

Anderen voegen daaraan toe : « Die breuk is er wegens onvoldoende informatie ».

Bepaalde gauchistische groepjes roepen « verraad van de vakbondsleiding ! » « Weg met de vakbonden ! ».

Dit laatste is zo demagogisch als oppervlakkig.

De kloof tussen leiding en basis in de vakbeweging komt maar duidelijk naar voren in momenten van grote klassebewegingen. Maar de oorzaak van die kloof, altans de voornaamste oorzaak, moet naar onze mening niet gezocht worden in het gebrek of onvoldoende informatie. Het is een al te gemakkelijke uitleg.

Wij zullen de eigenlijke oorzaken wel dieper moeten zoeken en wij verwerpen bij voorbaat persoonlijke aanvallen of processen van verraad.

Wij leven in een geschiedkundige periode waarin, wat de arbeidersbeweging betreft, de **SOCIAAL-DEMOKRATISCHE IDEOLOGIE IN BOTSING KOMT MET HET WERKELIJKE LEVEN**. De vakbeweging en vooral de top, is doordrongen van deze ideologie.

De sociaal-demokratische ideologie heeft zich weliswaar in de arbeidersbeweging ontwikkeld maar is van **BURGERLIJKE** oorsprong. De burgerlijke ideologen, die ook soms de kunst verstaan zich in een revolutionair kleed te steken, propageren sedert jaren de « theorie » over de « **WELVAARTSSTAAT** ». Men heeft deze welvaartsstaat zelfs tot een mythe verheven. Marx met zijn theorie over de onafwendbare klassenstrijd is uit den boze, voorbijgestreefd. In de plaats daarvan stelt zich het « sociaal-partnerschap ». Als « sociale partner » moet men ook hebben voor de ekonomie. Voor de ekonomie van **WIE** ?

We weten hoe deze en andere burgerlijke theorieën welig tieren in de sociaal-demokratische middens en men er ook stevig aan gelooft. Met het geloof in deze « welvaartstaat » is men niet ver af van de integratie in die staat.

De Marx-begravers en de Marx-voorbijstrevers van alle schakeringen hebben zich de laatste jaren uitgesloofd om de ingetreden ekonomische en sociale veranderingen als « bewijs » aan te voeren dat de marxistische theorie van de onverzoenbare klasse-tegenstellingen in de kapitalistische maatschappij en de daaruit voortvloeiende klassenstrijd voorbijgestreefd was. Wanneer men gelooft in de integratie van de arbeider in de kapitalistische maatschappij, dan verliest men logischerwijze aandacht voor de **LOONSTRIJD** van de arbeider. Dan kan men ook niet inzien dat in een

periode van « welvaart » diezelfde loonstrijd zo hoog en zo hevig kan op-
laaien. Dan geraakt men voorbijgestreefd. En vermits men ook gelooft aan
de onuitputtelijke aanpassingsmogelijkheid van de kapitalistische maat-
schappij, kan men ook niet inzien dat door de loonstrijd vandaag de kapi-
talistische macht in het geding komt.

Zeker willen wij de ganse arbeidersstrijd niet reduceren tot loonstrijd.
Maar aan loonstrijd is verbonden zekerheid van tewerkstelling en arbeiders-
kontrole over het gehele economische bestel. Het leven zelf zet vele zaken
recht en bewijst ook het onzinnige van sommige pseudo-theorieën.

Wij hopen dat de ganse arbeidersbeweging en in 't bijzonder de vak-
beweging, waarvan wij de belangrijkheid willen onderlijnen, uit de grote
staking van de Limburgse mijnwerkers de nodige lessen zal weten te
trekken.

Albert DE CONINCK,
Nationaal sekretaris K.P.B.

DE FEITEN

Op maandag 5 januari 1970 breekt op de steenkoolmijn van Winterslag
de staking uit. Dezelfde dag 's avonds staakt de mijn van Zolder. 's Ande-
rendaags, 6 januari, leggen de mijnwerkers van de morgenploeg te Berin-
gen op hun beurt het werk neer en dezelfde dag volgen de arbeiders van
de mijn te Waterschei. Weldra worden zij gevolgd door de mijn van
Eisden en Houthalen.

De staking is volledig !

23.000 mijnwerkers staken !

Gedurende méér dan 6 weken zullen Belgische en gastarbeiders in één
blok stand houden. Noch repressie, noch intimidatie en nijpend tekort
zal de grote massa doen wijken. De Limburgse mijnstaking zal een voor-
beeld blijven van internationale arbeiderssolidariteit.

Reeds na de eerste dagen van de mijnstaking werd het duidelijk dat de
politieke betekenis ervan verre buiten de grenzen van de provincie
Limburg uitstraalde. De Limburgse mijnstaking heeft eens te meer de
absurditeit bewezen van bepaalde theorieën over de verburgerlijking en
integratie van de arbeidersklasse in het kapitalistische systeem. Dat er een
verschijnsel van verburgerlijking en integratie bestaat is ongetwijfeld juist.

Maar dat heeft er altijd bestaan. Doch de strijd voor de lonen, de tewerk-
stelling, de arbeiderskontrole en de democratie is juist het tegendeel van
de strekking tot verburgerlijking en integratie. En zo men de eerste strek-
king wil bestrijden moet men de eisen van de arbeidersklasse onomwonden
steunen.

De staking heeft ook met bijzondere klaarheid het probleem gesteld van
de noodzakelijke verdieping van het democratisch leven van de vakbonds-
organisaties en een spoorslag gegeven aan de eisenstrijd van de gehele
werkende bevolking van het land.

De meeste mensen in ons land hoorden pas op 5 januari of nadien zelfs,
dat er ernstige problemen bestonden bij de mijnwerkers. Men wist wel
dat het werk in de mijnen gevaarlijk en ongezond was, maar de mijnwer-
kers behoorden toch tot de best betaalde arbeiders... zo dacht men.

Maar weldra zijpelde de waarheid door. De lage lonen van de mijnwerkers en de vaak ellendige arbeidsvoorwaarden !

Op de mijnwerkersstaking volgden nog andere stakingen in Limburg en elders. De schok die de Limburgse mijnstaking in de arbeiderswereld veroorzaakte zal zich nog lang laten gevoelen.

De staking van de Limburgse mijnwerkers is beëindigd, maar de strijd voor de voldoening van hun rechtmatige eisen gaat verder.

**

De mijnstaking in Limburg, de hardnekkigheid van de strijd en de duur ervan verraste de meeste mensen volkomen. Dat de strijd in Limburg zou losbarsten, daarop was men niet voorbereid. De katholieke organisaties en de kerk hadden er toch voor gezorgd dat de Limburgse arbeider onderdanig bleef en vol ontzag voor de gezagsdragers, daarin begrepen de mijn-direkties. Daarenboven blijven nog vele Limburgse arbeiders grotendeels verbonden met het plattelandsmilieu. Ook van de duizenden gastarbeiders kon niet veel verwacht worden. Juist zij waren zeker niet uit weelde naar de mijnen afgezakt. Zij zouden toch de lage lonen en de slechte arbeidsvoorwaarden verkiezen boven de werkloosheid en de armoede in eigen land. Voor de staking te Limburg waren reeds bewijzen gevallen dat de gastarbeiders stevige bondgenoten van de Belgische arbeider waren. De strijd van de mijnwerkers in Limburg heeft dit bondgenootschap nog steviger gemaakt.

Maar waarom zou de Vlaamse Limburger ontsnappen aan zijn bewustwording van arbeider en uitgebuitene ? We mogen aannemen dat de dramatische gebeurtenis van februari 1966 te Zwartberg bij de Limburgse mijnwerker in 't bijzonder een diepe schok heeft gebracht. De twee mijnwerkers die door de gendarmerie werden doodgeschoten wegen zwaar op de bewustzijn van de Limburger.

Door die dramatische gebeurtenis heeft de Limburger geleerd dat de eerbiedwaardige gezagsdragers op zijn verzuchting van ARBEIDSZEKERHEID als antwoord traangas en kogels gaven. Limburg is beginnen te begrijpen dat er uitbuiters en uitgebuitenen zijn en dat men tussen die twee te kiezen heeft,

**

Tot voor 1958 waren de mijnwerkers de hoogstbetaalde arbeiders in ons land. Dit voor wat het uurloon betrof. Men mag inderdaad niet uit het oog verliezen hoe snel een mijnwerker « op » is, of met een gebrekkige gezondheid moet verder leven. Men hoeft maar het ziekenhuis van Lanaken te bezoeken om er te zien hoe mijnwerkers op te vroegtijdige leeftijd wegwijnen van stof op de longen. Sedert 1958 zijn de lonen van de mijnwerkers gevoelig achterop geraakt op de andere lonen in de basisnijverheid. Men geeft toe dat dit wel 25 % beloopt. Regeringen en patronaat hebben ook de mijnsluitingen en de dreiging met sluitingen als een soort chantagemiddel gebruikt.

Op 1 augustus 1969 waren de lonen van de *ondergrondse* mijnwerker nog 389,30 F voor een meerderjarige manœuvre en dit voor een prestatie van 8 uur op één werkdag. De *ondergrondse* manœuvre van 18 jaar oud ontving 319,30 F voor een gelijkaardige prestatie. De *ondergrondse* mijnwerker van de *hoogste* categorie (hun aantal is uiteraard kleiner) beliep 582,20 F.

Voor de *bovengrondse arbeider* beliep het loon respectievelijk 281,85 F ; 259,40 F ; 351,10 F.

Dat er dus grote ontevredenheid bestond laat zich gemakkelijk begrijpen.

**

APRIL 1969

« Wilde » stakingen breken los te Winterslag, Waterschei en Beringen. De beweging wordt evenwel ingedijkt. De vakbondsleidingen argumenteren dat de kollektieve arbeidsovereenkomst tot december loopt. De mijnwerkers gaan terug aan de arbeid maar daarmee is het probleem niet van de baan. « Men » belooft dat het vraagstuk van de lonen een oplossing gaat krijgen. De mijnwerkers wachten af.

BEGIN JUNI 1969

De Limburgse federatie van de Kommunistische Partij verspreidt aan de mijnen een manifest. Wij geven er hieronder de voornaamste inhoud van weer.

« De ontevredenheid over het loon blijft voortduren bij de mijnwerkers, vooral bij de bovengrondse.

» Van de beloften van april is tot nog toe immers weinig gezien. Het wordt tijd om de patroons daaraan te herinneren. In de strijd voor hogere lonen staan de mijnwerkers niet alleen : deze wordt overal in België gevoerd.

» Zo werd reeds in vele metaalbedrijven, in de tekstiel, de kunststoffen, Sidmar, door de afgedwongen loonsverhogingen bewezen *dat de patroons kunnen betalen als ze daartoe verplicht worden*. De ontevredenheid is normaal : de arbeiders verbinden zich steeds voor hun loon, terwijl er van de kant van de patroons en regering geen enkele verbintenis voor de prijzen bestaat. De levensduurte stijgt steeds, het schrikbeeld van de B.T.W. blijft.

» Deze ontevredenheid zou kunnen vermeden worden door het volledig toepassen van de *syndikale democratie* : door het niet aanvaarden van de loonsovereenkomst zonder raadpleging en goedkeuring van de betrokken arbeiders.

» Daartoe is het nodig

— in de vakbonden te staan ;

— daar te strijden voor de arbeidersbelangen door een volledig democratische werking. »

Wat bewijst het manifest van de Limburgse federatie van de Kommunistische Partij ? Het bewijst eenvoudig dat onze partij in juni 1969 reeds de nagel op de kop sloeg. Onze partij gaf ook het middel aan waarmee door vakbondsleiding en mijnwerkers kon gestreden worden : het volledig toepassen van de syndikale democratie ; het raadplegen van de aangesloten.

Het zou verkeerd en oneerlijk zijn te beweren dat de vakbondsleiding niets ondernam. Maar daarbij steunde zij zich uitsluitend op de afgevaardigden in de putten. Nochtans met een weinig aanvoelen moest men geweten hebben dat in de atmosfeer van stijgende spanning men naar het middel van de direkte democratie moest grijpen. Het is echter een feit dat een deel van de vakbondsleiding, onder invloed van de sociaal-demokratische opvattingen, terdege geloofde in de pseudo-theorie van de integratie van de arbeidersklasse in het regime en de klassestrijd als een verouderd begrip beschouwen. De kommunisten sluiten de noodzakelijke besprekingen aan de groene tafel niet uit, maar deze kunnen slechts hun volle waarde afwerpen indien zij steunen op de strijdvaardigheid van de arbeiders en zo deze gebeuren in volle medeweten en in akkoord met de werkers.

OKTOBER 1969

Een nieuw teken aan de wand. De elektrikers van de mijn van Zolder leggen het werk neer voor een onmiddellijke loonsaanpassing. De ongerustheid neemt toe. Tegenstrijdige geruchten doen de ronde. Men spreekt over onderhandelingen te... Brussel. Van syndikale vergaderingen aan de basis geen sprake !

Men verneemt dat reeds in de maand juli de twee mijnwerkersorganisaties hun eisenprogramma bij het Direktorium voor de Steenkolenrijverheid en bij de Nationale Gemengde Mijnkommissie hebben ingediend.

Het A.B.V.V. eist een agemene loonsverhoging van 10 t.h., gespreid over twee jaar. Vijf t.h. vanaf 1 januari 1970, de verkorting van de arbeidsduur voor de bovengrond met 1/4 uur per dag en de verhoging van de vergoeding voor werkkledij met 500 F.

HET WOORD VALT

Op 18 oktober schrijft het A.C.V.-blad onder de rubriek « Vrije Mijnwerkers » :

« Onze centrale eist alleen voor 1970 :

een loonsverhoging van 15 %, aanpassing van de eindejaarspremie aan de anciënniteit met schijven van 500 F per vijf jaar anciënniteit.

» Wij steunen onze belangrijke looneis op de achterstand van de lonen in andere basisbedrijven... »

Het woord vijftien procent is dus gevallen.

15 DECEMBER 1969

De nieuwe sociale prorgammatie is afgesloten. Zonder raadpleging of zonder goedkeuring van de leden.

De « délégués » moeten het akkoord bij de leden aan de man brengen. Het luidt :

1. Een loonsverhoging van 10 t.h. gespreid over 18 maanden : 4 t.h. op 1 januari 1970, 2 t.h. op 1 oktober 1970, 2 t.h. midden 1971. Tengevoege van een regionale overeenkomst kwam er nog 2,1 t.h. bij voor de periode 1970-1971.

2. De eindejaarspremie stijgt van 6.000 F naar 7.000 F.

3. De vergoeding voor werkkledij van 1.000 F nar 1.500 F.

Maar de mijnwerkers kunnen ook rekenen. Zij zien duidelijk dat zij eerst 10 t.h. loonsverhoging zullen hebben na 18 maanden. Zo kan de achterstand niet ingelopen worden.

De mjinwerkers zijn verontwaardigd over de bereikte resultaten. Zij hadden gehoopt op 15 t.h., zoals het A.C.V. geschreven had.

De Limburgse federatie van de Kommunistische Partij reageert. In een pamflet lezen wij o.m. :

« De resultaten van de lange besprekingen tussen patroons en regering aan de ene, en de vakbonden aan de andere kant, zijn bekend.

» Dit akkoord is echter, volgens ons, slechts geldig wanneer het door de betrokkenen, de mijnwerkers, goedgekeurd wordt.

» De enige manier om dit te weten is vergaderingen beleggen waar de leden het akkoord goed- of afkeuren kunnen. Wanneer men 6 maanden met de tegenpartij spreekt, dan is het meer dan normaal, dat men ook eens met aangeslotenen spreekt. »

Onze zeer redelijke voorstellen vinden echter geen gehoor aan de top. De mijnwerkers worden aan zich zelf overgelaten. Op 5 januari 1970 besluiten zij te STAKEN voor 15 t.h.

**

De staking begint zonder dat er een werkelijke leiding bestaat die zich op de staking heeft voorbereid. Zeer spoedig echter doet het « Permanent Komitee » van zich spreken en voert agitatie voor de staking en voor de 15 t.h. loonsverhoging. Het « Permanent Komitee » is niet specifiek van de mijnwerkers. Het is wél specifiek Limburgs. Het « Permanent Komitee » is gegroeid uit de vereniging van de « Vrienden van Zwartberg », ontstaan na de sluiting van de mijn van Zwartberg.

Men verneemt dat reeds in de maand juli de twee mijnwerkersorganisaties hun eisenprogramma bij het Direktorium voor de Steenkolenrijverheid en bij de Nationale Gemengde Mijnkommissie hebben ingediend.

Het A.B.V.V. eist een agemene loonsverhoging van 10 t.h., gespreid over twee jaar. Vijf t.h. vanaf 1 januari 1970, de verkorting van de arbeidsduur voor de bovengrond met 1/4 uur per dag en de verhoging van de vergoeding voor werkkledij met 500 F.

HET WOORD VALT

Op 18 oktober schrijft het A.C.V.-blad onder de rubriek « Vrije Mijnwerkers » :

« Onze centrale eist alleen voor 1970 :

een loonsverhoging van 15 %, aanpassing van de eindejaarspremie aan de anciënniteit met schijven van 500 F per vijf jaar anciënniteit.

» Wij steunen onze belangrijke looneis op de achterstand van de lonen in andere basisbedrijven... »

Het woord vijftien procent is dus gevallen.

15 DECEMBER 1969

De nieuwe sociale prorgammatie is afgesloten. Zonder raadpleging of zonder goedkeuring van de leden.

De « délégués » moeten het akkoord bij de leden aan de man brengen. Het luidt :

1. Een loonsverhoging van 10 t.h. gespreid over 18 maanden : 4 t.h. op 1 januari 1970, 2 t.h. op 1 oktober 1970, 2 t.h. midden 1971. Tengevoege van een regionale overeenkomst kwam er nog 2,1 t.h. bij voor de periode 1970-1971.

2. De eindejaarspremie stijgt van 6.000 F naar 7.000 F.

3. De vergoeding voor werkkledij van 1.000 F nar 1.500 F.

Maar de mijnwerkers kunnen ook rekenen. Zij zien duidelijk dat zij eerst 10 t.h. loonsverhoging zullen hebben na 18 maanden. Zo kan de achterstand niet ingelopen worden.

De mjinwerkers zijn verontwaardigd over de bereikte resultaten. Zij hadden gehoopt op 15 t.h., zoals het A.C.V. geschreven had.

De Limburgse federatie van de Kommunistische Partij reageert. In een pamflet lezen wij o.m. :

« De resultaten van de lange besprekingen tussen patroons en regering aan de ene, en de vakbonden aan de andere kant, zijn bekend.

» Dit akkoord is echter, volgens ons, slechts geldig wanneer het door de betrokkenen, de mijnwerkers, goedgekeurd wordt.

» De enige manier om dit te weten is vergaderingen beleggen waar de leden het akkoord goed- of afkeuren kunnen. Wanneer men 6 maanden met de tegenpartij spreekt, dan is het meer dan normaal, dat men ook eens met aangeslotenen spreekt. »

Onze zeer redelijke voorstellen vinden echter geen gehoor aan de top. De mijnwerkers worden aan zich zelf overgelaten. Op 5 januari 1970 besluiten zij te STAKEN voor 15 t.h.

**

De staking begint zonder dat er een werkelijke leiding bestaat die zich op de staking heeft voorbereid. Zeer spoedig echter doet het « Permanent Komitee » van zich spreken en voert agitatie voor de staking en voor de 15 t.h. loonsverhoging. Het « Permanent Komitee » is niet specifiek van de mijnwerkers. Het is wél specifiek Limburgs. Het « Permanent Komitee » is gegroeid uit de vereniging van de « Vrienden van Zwartberg », ontstaan na de sluiting van de mijn van Zwartberg.

Het « Permanent Komitee » bood op deze drie gebieden geen garantie, ongezien van de goede bedoelingen die er in aanwezig waren. Het « Permanent Komitee » vormde geen homogeen blok, was onbekwaam tot tactische wendingen over te gaan en distantieerde zich op geen enkel moment van de anti-syndikale krachten die werkzaam waren. Het was evenmin de taak van de Kommunistische Partij, op zo'n belangrijk moment van strijd, naar een syntese te zoeken die de verschillende strekkingen zou verenigen. *Haar taak bestond er in de eerste plaats in op een consequent klassestandpunt te blijven en de arbeidersorganisaties voor verzwakking of vernietiging te behoeden.*

De Kommunistische Partij stond voor een ingewikkelde en zware opgave. Als arbeiderspartij stond zij daarin alleen. De partijleiding mobiliseerde in het ganse land de partijorganisaties om aan de staking het maximum aan politieke en materiële hulp te verstrekken. Vooral de Antwerpse federatie stond haast dagelijks in de bres; tientallen Antwerpse militanten verschenen aan de mijnen om door meetings en verspreiding van manifesten de standpunten van de Kommunistische Partij te verbreiden. Van de socialistische partij is in de gehele mijnwerkersstaking geen spoor te vinden, tenzij in het weekblad van de socialistische beweging Limburg, waarin men weliswaar een pleidooi afsteekt om de nodige zin voor objectiviteit en realisme op te brengen « om het hele probleem van de financiële toestand van de werknemer in onze moderne maatschappij zeer grondig te onderzoeken ». Op geen enkel ogenblik een woord van solidariteit met de stakende mijnwerkers, op geen enkel ogenblik zelfs maar een gebaar om de grote nood van talrijke mijnwerkersgezinnen te lenigen. Tegenover de houding van de officiële socialistische partij steekt schrik af de simpatiebetuigingen en de daadwerkelijke hulp die aan het Komitee van Stakende A.B.V.V.-mijnwerkers werd gebracht door de vrienden van het blad « Links » en van talrijke andere socialistische militanten en arbeiders.

Op 9 januari publiceert het Politiek Bureau van de Kommunistische Partij van België een resolutie waarin de volledige solidariteit met de Limburgse mijnwerkers wordt uitgedrukt.

Na vastgesteld te hebben dat de strijd in Limburg een onderdeel is van de algemene loonstrijd in verschillende sectoren, zegt de resolutie :

» In Limburg stelt dit probleem zich bijzonder scherp, gezien de lage lonen en het uitblijven van een werkelijke rekonversiepolitiek als tegenhanger van de mijnsluitingen. »

Ook wordt gewezen op « de pogingen vanwege de Volksunie om de mistevredenheid af te buigen tegen de vakbonden, zodoende de ware verantwoordelijke : mijnpatronaat, kolendirektorium en regering, helpend. »

Het Politiek Bureau betreurt verder het gebrek aan democratische inspraak inzake de kollektieve arbeidsovereenkomsten en doet een oproep voor solidariteit.

Aan de mijnen worden met woord en vlugschrift de voorstellen van de Kommunistische Partij uiteengezet.

Op 15 januari verstrekt de federatie Limburg van de Kommunistische Partij een persmededeling. Hierin wordt vastgesteld dat « de stakers blijik geven van een opmerkelijke eensgezindheid en discipline ». « De weigering tot erkenning van de staking vanwege de vakbonden en het ontbreken van een verkozen leiding van de mijnwerkers helpt het onverantwoordelijk werk van allerhande groepjes en individuen, vreemd aan de arbeidersbeweging, in de hand. Daarom waarschuwt de Kommunistische Partij — federatie Limburg tegen de pogingen van niet-gemandateerde middens om een betoging te organiseren. » — « ze roept alle mijnwerkers op zich te onthouden van elke deelname aan manifestaties die ze niet zelf organiseren en waarover zij niet geraadpleegd werden. »

Tenslotte nodigt zij de arbeiders uit samen te komen in vergaderingen, teneinde hun vertegenwoordigers aan te duiden, die hun eizen zullen bespreken met de autoriteiten en het mijnpatronaat.

ALBERT DE CONINCK

MIJNSTAKING LIMBURG 1970

VOORWOORD

Reeds in de loop van het jaar 1969 en ook tijdens de grote mijnstaking, braken er in Limburg een aantal stakingen los die men « wilde » stakingen noemde. Telkens ging het om loonproblemen.

De Ateliers Modernes — metaalbedrijf	wilde staking
Monroe — metaalbedrijf te Sint-Truiden	wilde staking
St. Barbara Werkuizen — metaalbedrijf te Eindhoven	wilde staking
Philips — Elektrobeidrijf te Hasselt —	begonnen als wilde staking
Keramo — bouwbedrijf te Hasselt —	begonnen als wilde staking
Ford-Genk — Automobiellbedrijf —	begonnen als wilde staking

De mijnstaking — 23.000 mijnwerkers staan gedurende zes weken in wilde staking.

Uit die feiten kan men direkt afleiden dat er iets misloopt met de vakbewegingen. Maar wat ?

Hoe is het mogelijk dat men tegenover 23.000 mijnwerkers een houding aanneemt van volslagen onbegrip die de vakbondsorganisaties zelf in gevaar brengen ?

Sommigen zeggen : « Er is een breuk tussen leiding en basis ». Daar blijkt wel iets van waar te zijn.

Anderen voegen daaraan toe : « Die breuk is er wegens onvoldoende informatie ».

Bepaalde gauchistische groepjes roepen « verraad van de vakbondsleiding ! » « Weg met de vakbonden ! ».

Dit laatste is zo demagogisch als oppervlakkig.

De kloof tussen leiding en basis in de vakbeweging komt maar duidelijk naar voren in momenten van grote klassebewegingen. Maar de oorzaak van die kloof, althans de voornaamste oorzaak, moet naar onze mening niet gezocht worden in het gebrek of onvoldoende informatie. Het is een al te gemakkelijke uitleg.

Wij zullen de eigenlijke oorzaken wel dieper moeten zoeken en wij verwerpen bij voorbaat persoonlijke aanvallen of processen van verraad.

Wij leven in een geschiedkundige periode waarin, wat de arbeidersbeweging betreft, de SOCIAAL-DEMOKRATISCHE IDEOLOGIE IN BOTSING KOMT MET HET WERKELIJKE LEVEN. De vakbeweging en vooral de top, is door-drongen van deze ideologie.

De sociaal-demokratische ideologie heeft zich weliswaar in de arbeidersbeweging ontwikkeld maar is van BURGERLIJKE oorsprong. De burgerlijke ideologen, die ook soms de kunst verstaan zich in een revolutionair kleed te steken, propageren sedert jaren de « theorie » over de « WELVAARTS-STAAT ». Men heeft deze welvaartsstaat zelfs tot een mythe verheven. Marx met zijn theorie over de onafwendbare klassenstrijd is uit den boze, voorbijgestreefd. In de plaats daarvan stelt zich het « sociaal-partnerschap ». Als « sociale partner » moet men ook hebben voor de ekonomie. Voor de ekonomie van WIE ?

We weten hoe deze en andere burgerlijke theorieën welig tieren in de sociaal-demokratische middens en men er ook stevig aan gelooft. Met het geloof in deze « welvaartstaat » is men niet ver af van de integratie in die staat.

De Marx-begravers en de Marx-voorbijstrevers van alle schakeringen hebben zich de laatste jaren uitgesloofd om de ingetreden ekonomische en sociale veranderingen als « bewijs » aan te voeren dat de marxistische theorie van de onverzoenbare klasse-tegenstellingen in de kapitalistische maatschappij en de daaruit voortvloeiende klassenstrijd voorbijgestreefd was. Wanneer men gelooft in de integratie van de arbeider in de kapitalistische maatschappij, dan verliest men logischerwijze aandacht voor de LOONSTRIJD van de arbeider. Dan kan men ook niet inzien dat in een

DE OPRICHTING VAN HET KOMITEE VAN STAKENDE A.B.V.V.-MIJNWERKERS

Een delegatie van een vijftiental mijnwerkers, van verschillende nationaliteit, begaf zich op 8 januari naar de mijnwerkerscentrale van het A.B.V.V. om te bekomen dat de staking door de vakbondsleiding zou erkend worden.

De syndikale leiding werd uitgenodigd om 's anderendaags, te Winterslag, voor de aangeslotenen te spreken. Dit gebeurde inderdaad en de vergadering verliep zonder incidenten. Maar de vakbondsleiding verdedigde er de sociale programmatie en kon zich tot niets verder verbinden. De mijnwerkers besloten de strijd verder te zetten.

Wij steken het niet onder stoelen of banken dat onze partij aan zijn leden, die uiteraard A.B.V.V.-leden zijn, de raad gaf aan hun werkmakkers voor te stellen over te gaan tot de oprichting van een Komitee van Stakende A.B.V.V.-mijnwerkers. Dit voorstel werd aanvaard.

Het zo pas opgerichte komitee richt zich in een schrijven tot alle A.B.V.V.-syndikalist, basismilitanten en leiding, en leidde eveneens een delegatie van mijnwerkers bij Debunne, algemene sekretaris van het A.B.V.V.

In dit schrijven werd gezegd dat de eis van de 15 t.h. loonsverhoging de algemene goedkeuring wegdraagt van alle mijnwerkers.

En verder

« Het is ook een feit dat in deze stakingsbeweging anti-syndikale krachten aan het werk zijn. Het is juist daarom dat syndikale militanten van het A.B.V.V. het stakerskomitee van het A.B.V.V. hebben opgericht met het doel deze anti-syndikale stroming op te vangen en de pas af te snijden. Het stakerskomitee-A.B.V.V. verzekert de aanwezigheid van onze vakbeweging in deze strijd. Iedere afwezigheid in deze grote beweging kan slechts in de kaarten van de vijand van het A.B.V.V. spelen. »

Meteen nam het A.B.V.V.-komitee de nodige schikkingen voor de organisatie van de materiële hulp aan de in nood verkerende mijnwerkersgezinnen.

De eerste inzamelingen van levensmiddelen werden te Winterslag bij de middenstanders gehouden. Ondertussen organiseerde onze partij geld- en levensmiddelen-inzamelingen over gans het land. Oostende, Gent, Antwerpen, Luik, Aalst, de Borinage, Doornik, enz., voerden aan. Ook uit het buitenland kwam geldelijke steun en levensmiddelen : van de Communistische Partij van Nederland, van de Duitse Kommunistische Partij. Spoedig kon met een eerste bedeling van steun aan de stakers begonnen worden. Ondertussen werden A.B.V.V.-komitees opgericht te Eisden, Zolder, Beringen, Waterschei. De hulp die verstrekt werd beperkte zich niet tot leden van het A.B.V.V., maar ging ook naar A.C.V.-leden en niet-gesyndikeerden.

De solidariteitsakties in Vlaanderen, Brussel en Wallonië hadden bij de mijnwerkers van Limburg een diepe weerslag. Toen de algemene sekretaris van het A.B.V.V., Debunne, de bijeenroeping vroeg van de Nationale Konferentie van de Arbeid, die het geheel van de arbeidersproblemen aan een discussie moest onderwerpen, en Houthuys, voorzitter van het A.V.C., de dagorde van deze konferentie wou beperkt zien tot de Limburgse problemen, nam het komitee van stakende A.B.V.V.-ers volgende stelling in : « Het Komitee van A.B.V.V.-stakers steunt de oproep van kameraad Debunne, algemeen sekretaris van het A.B.V.V., tot het houden van een Nationale Konferentie van de Arbeid, en tot het bespreken daarop van de problemen van de ganse Belgische arbeidersklasse.

» *Alle Belgische arbeiders zijn solidair met de Limburgse mijnwerkers. De Limburgse mijnwerkers zijn solidair met de arbeiders in gans België.* » Met deze stellingname leverde het komitee van A.B.V.V.-stakers het bewijs van zijn begrip voor de nodige arbeiderssolidariteit en wees daarmee ieder eng partikularisme van de hand. Dit betekende geenszins dat het de specifieke problemen van de Limburgse mijnwerkers uit het oog verloor, want in dezelfde mededeling stelde het komitee voor dat er spoedig een

BUITENGEWOON KONGRES VAN DE LIMBURGSE A.B.V.V.-MIJNWERKERSCENTRALE ZOU GEHOUDEN WORDEN.

Op 17 en 18 januari komt het Centraal Komitee van de Kommunistische Partij van België samen. Deze partij-instantie bevestigt zijn totale solidariteit. In een rezolutie wordt vastgesteld :

« dat de beslissing van de Nationale Gemengde Mijnkommissie ver beneden de eisen blijft, die door de stakende mijnwerkers gesteld worden. Het feit nochtans dat de regering en het kolendirektorium niet langer in staat blijken hun oorspronkelijke onverzettelijkheid te handhaven, bewijst dat de staking gerechtvaardigd is en de voortzetting ervan tot werkelijke bevredigende resultaten kan leiden. *Het Centraal Komitee is van mening dat in elk geval geen enkel geldig resultaat kan bereikt worden zonder voorafgaande raadpleging van de mijnwerkers in syndikale vergaderingen.* »

EEN REDELIJK VOORSTEL

Enkele dagen voordien had het stakerskomitee A.B.V.V. een voorstel uitgewerkt dat er gericht was de stakingsbeweging een gunstige oplossing te geven. Op een te Winterslag gehouden perskonferentie werd voorgesteld een loonsverhoging van 10 t.h. vanaf 1 januari 1970 en 5 t.h. in de loop van hetzelfde jaar. Dit voorstel vond weldra een gunstige weerklank bij de mijnwerkers. Het stakerskomitee A.B.V.V. heeft dan ook steeds verder de formule vooropgezet van « 15 t.h. als basis van onderhandelingen ». Naar wij later vernamen had de gouverneur van de provincie, de heer Roppe, in het kader van zijn informatie-opdracht, een gelijkaardig voorstel aan de regering voorgelegd. Deze laatste heeft echter steeds geweigerd de voorstellen van de gouverneur bekend te maken. Klaarblijkelijk speuleerde de regering op de uitputting van de mijnwerkers en op een versterkte repressie.

Zo was het inderdaad ! De incidenten gaan zich vermenigvuldigen. De rijkswacht, die in de eerste periode tamelijk diskreet was opgetreden, ging nu brutaler zijn. Traangas, jacht in de straten en arrestaties van stakers. Gastarbeiders, vooral Marrokaanse en Turkse, krijgen bezoek en worden aangezet het werk zo snel mogelijk te hervatten, zoniet lopen zij de kans uit het land te worden gezet. Alhoewel de nood onder deze gastarbeiders wel het grootst was, bleven zij pal en solidair met al de andere mijnwerkers.

POGINGEN OM DE LOONEIS TE VERDRINKEN

Terwijl de mijnwerkers reeds dagen in staking staan en voor het gehele land het onbetwistbare bewijs leveren van hun eensgezindheid en hun strijdwil, worden door een aantal verantwoordelijke politici en daaronder ook de B.S.P.-leiders uit Limburg, geleerde beschouwingen ten beste gegeven in de plaatselijke pers, in radio en televisie, over de problemen van de fusie der Limburgse steenkolenmijnen, over rekonversie en andere problemen van economische aard. Zeker zijn dat alles problemen die een discussie waard zijn en meer dan een discussie. Maar bij die heren is het objektief duidelijk. Zij willen, én de mijnwerkers, én de bevolking, overstromen met woorden over de mijnproblemen, om aldus aan het hoofdzakelijke van het ogenblik te kunnen ontsnappen, te weten de EIS van de 15 t.h. loonsverhoging.

In en kort, maar zeer duidelijk, pamflet, richt de Limburgse Federatie van de Kommunistische Partij zich tot de ganse bevolking van de provincie :

« Op dit ogenblik zijn er manœuvres bezig am de voornaamste eis van de mijnwerkers, 15 % loonsverhoging, weg te moffelen achter technische vraagstukken.

» Daarom is het ogenblik gekomen voor de ganse Limburgse bevolking om haar solidariteit uit te drukken.

» Het gaat om de koopkracht van de Limburgse massa, over het levensniveau en over de bloei van de kleinhandel.

— Dat de arbeidersorganisaties de mijnwerkers steunen !

— Dat de organisaties van de middenstand de mijnwerkers steunen !

— Alle hens aan dek ! ».

Rond hetzelfde ogenblik worden de Limburgse parlementsleden « geraadpleegd » door de regering. De Limburgse federatie richt zich opnieuw in de vorm van een « Open brief aan de Limburgse parlementairen » tot deze laatsten en tot het geheel van de Limburgse bevolking. Het is een gelegenheid om het standpunt van de communisten te verduidelijken. Wij geven deze « Open brief » hier volledig weer.

« Heren Parlementsleden,

» Wij hebben vernomen dat de regering U gaat raadplegen aangaande de toestand van het Kempische steenkolenbekken.

» Wij drukken de hoop uit dat U de belangen zult verdedigen van diegenen die U verkozen hebben.

» Er worden door verscheidene overheden plannen vooropgesteld die als doel hebben de toestand van het kempische steenkolenbekken en deze van de N.V. Kempens Steenkolenmijnen te verbeteren.

» Men spreekt over rekonversie, over het opstellen van een nieuw statuut voor de Maatschappij.

» Wij onderschatten de waarde van deze voorstellen niet. Een grondige hervorming is zeker noodzakelijk, wil men de toekomst van onze mijnwerkers verzekeren.

» Trouwens, onze partij stelt het probleem van de nationalizatie der mijnen, dit in het belang van onze mijnwerkers en van gans Limburg. » Maar wij zijn de mening toegedaan dat, voor de onmiddellijke toekomst, het vraagstuk op een ander vlak dient gesteld te worden.

» Inderdaad, in de allereerste plaats stelt zich het probleem van de 15 % loonsverhoging als basis van discussie. Om de onkosten te dekken stellen wij voor : een belasting op de buitengewone winsten door de grote kapitalistische maatschappijen, dank zij de hoogconjunctuur, gemaakt. Dit was ook ons standpunt tijdens ons onderhoud met gouverneur Roppe.

» Wij geloven de tolk te zijn van de overgrote meerderheid der mijnwerkers wanneer wij duidelijk zeggen : zonder een loonsverhoging zal de toestand onveranderd blijven en zal een grote ontevredenheid de toekomst blijven bedreigen, met alle gevolgen van dien.

» Daarom vragen wij U met aandrang aan de Regering voor alles het probleem van de loonsverhoging te stellen. »

In dezelfde periode richt de Limburgse federatie insgelijks een « Open brief aan de Limburgse B.S.P. ». De inhoud ervan luidt :

« Kameraden en Gezellinnen,

» De Limburgse mijnstaking verwekt in het land de grootste beroering. Meer en meer neemt de sympathie en de solidariteit met de voor hun looneisen strijdende mijnwerkers toe. Gij weet dat zij gelijk hebben !

» De ogen der mijnwerkers en van hun gezinnen en familieleden zijn op U gericht.

» Zij vragen zich af waarom de A.B.V.V.-leiding, maar ook de B.S.P. de mijnwerkersstaking hun steun ontzeggen. Op die vraag verwachten zij een antwoord. En dat antwoord zullen zij zich herinneren bij de komende gemeenteraadsverkiezingen !

» Daarom moet dat antwoord positief zijn !

» In het belang van de mijnwerker, van de vakbeweging, maar ook van de B.S.P. !

De mijnwerkers stellen juiste en rechtvaardigde eisen. Die eisen moeten **MET ALLE KRACHT** door de B.S.P. gesteund worden. Vergeet niet, Volksunie en P.V.V. liggen op de loer... Vergeet ook niet dat een arbeiderspartij die de arbeiders niet steunt, het vertrouwen verbeurt !

» Denk na ! En doet uw bestuursleden en mandatarissen nadenken ! Het uur is ernstig. De kommunisten doen als steeds hun plicht. De stakers vragen van U hetzelfde.

» Met kameraadschappelijke groeten,

De Kommunistische Partij, federatie Limburg. »

A.B.V.V.-MILITANTEN STAAN NIET ALLEEN

Op 20 januari richt de kommunistische volksvertegenwoordiger een interpellatie tot de minister van Economische Zaken. Met kracht verdedigt hij voor het Parlement de Limburgse mijnwerkers, klaagt de lage lonen aan en het gebrek aan regionale omschakeling. Gaston MOULIN zegt verder : « Wij vereenzelvigen ons niet met de anti-syndikale houding van de Volksunie in Limburg. Worden de stakingen door de vakbonden uitgeroepen, dan zijt U er tegen, heren van de Volksunie, en het is geen toeval dat U vrijdag samen met de reaktionaire P.V.V. aan het hoofd van de zogenaamde stakers zijt opgestapt. »

Volksvertegenwoordiger Moulin spreekt op 21 januari de stakers toe aan de verschillende mijnen teneinde de parlementaire initiatieven van de Kommunistische Partij toe te lichten.

Op 23 januari protesteert het Politiek Bureau tegen de aanwending van de rechtmachtig verworven eindejaarspremie als middel om de staking te breken, en stelt een nieuwe vergadering van de Nationale Mijnsammissie voorop. Deze resolutie wordt overgemaakt aan de Ministerraad.

Op 26 januari stelt het Politiek Bureau voor de terugbetalingen op krediet ten laste van de stakers uit te stellen.

Dezelfde dag ontkent het Nationaal Sekretariaat van de Kommunistische Partij van België ten stelligste de beweringen van de woordvoerder van het « Permanent Komitee » als zou dit komitee financiële hulp ontvangen vanwege kommunistische organisaties.

Op 30 januari wordt door een persmededeling bekend gemaakt dat de heer Roppe, gouverneur van de provincie Limburg, een delegatie van de Kommunistische Partij van België had ontvangen, bestaande uit Jef TURF, ondervoorzitter, en Frans Van den Branden, lid van het Politiek Bureau. « Een delegatie van de Kommunistische Partij van België, samengesteld uit de kameraden J. TURF en F. VAN DEN BRANDEN, werd door de heer Roppe, gouverneur van de provincie Limburg, ontvangen.

» De delegatie heeft de voorstellen van de Kommunistische Partij uiteengezet, teneinde een oplossing te vinden voor het konflikt der mijnwerkers. Zij verklaarde dat er geen enkele oplossing mogelijk is zonder een loonsverhoging op basis van de 15 t.h.-eis, en zonder democratische raadpleging van de stakende mijnwerkers.

» De delegatie heeft de bewering van de regering tegengesproken, volgens dewelke een loonsverhoging de verhaaste sluiting van sommige koolmijnen tot gevolg zou hebben en het economisch evenwicht van ons land zou bedreigen.

» Zij is van mening dat, integendeel, het de inkrimping is van het deel van het nationaal inkomen, dat in deze periode van hoogkonjunktuur toekomt aan de loontrekkenden die de werkers verplicht de strijd aan te binden.

» De delegatie van de Kommunistische Partij is van mening dat het nodige geld, om de 15 t.h. loonsverhoging te betalen, kan gevonden worden :

1. door een belasting op de superwinsten van de grote financiële en industriële maatschappijen ;
2. door de nationalizatie van de kolenmijnen van het Kempische bekken, of door de oprichting van een regie.

» De delegatie van de Kommunistische Partij stelde voor dat deze problemen zouden voorgelegd worden aan de Nationale Konferentie van de Arbeid. »

Op 2 februari bevestigt het Politiek Bureau dat de hoofdtak van de syndikale en politieke arbeidersorganisaties erin bestaat de Limburgse mijnwerkers te helpen hun 15 t.h. loonsverhoging te verkrijgen, en dat niemand zich in de plaats van de stakers mag stellen om over de eindbeslissing te oordelen.

Tevens wordt de bijeenroeping van de Nationale Arbeidskonferentie gevraagd.

WEERKLANK BIJ A.C.V.-MILITANTEN

De aktiviteit van het komitee van stakende A.B.V.V.-mijnwerkers bleef niet zonder weerklank bij de kristene mijnwerkers. Midden februari wordt door een groep van A.C.V.-militanten een Manifest van de Stakende Mijnwerkers uitgedeeld. In dit manifest lezen we o.m. :

« Gedurende deze januarirevolte kwamen we tot de pijnlijke vaststelling dat er een kloof bestond tussen de leiding van de syndikaten en de bazis. We vragen daarom dat, in het voordeel van stakende mijnwerkers en leiding van syndikaten, dat deze laatsten zich achter de rechtmatige eisen van de mijnwerkers zouden stellen...

» ... We vragen dat onze vakbonden geen melkkoe zouden zijn, noch een « sociale dienst » voor ingewikkelde loonbriefjes te ontcijferen of pensioenen te reglen. We vragen vakbonden die een stimulerende rol zouden spelen door informatie, bewustwording en maatschappij-opbouw...

» De aktie was onze stem waardoor we onze rechtmatige eisen konden uitdrukken. Zelfs die stem wordt ons nu ontnomen. We vragen daarom aan de vakbeweging dat ze onze aktie zou erkennen als onmisbaar element van arbeidspromotie. Een ordevolle aktie is, voor ons, arbeiders, een onmisbare faktor tot kreative vorming en participatie... »

In gesprekken die we met deze A.C.V.-militanten aanknopen is het duidelijk wat ze willen : afstand nemen van een avonturistische en anti-syndikale politiek. Zij willen wél de SYNDIKALE HERNIEUWING. Maar zij willen nog meer. In een verslag van een te Zonhoven gehouden vergadering lezen we :

« Deze staking komt eigenlijk 10 jaar te laat. Ze is verantwoord omdat onze lonen zo laag gehouden worden. Wij eisten 15 t.h. loonsverhoging, doch deze onmiddellijke eis blijkt ons reeds voorbijgestreefd, wij hebben heel andere problemen ontdekt.

» ... De staking is een wekroep geworden voor vele mensen : « ik sliep... nu ben ik wakker geworden... ». Velen zijn zich reeds bewust geworden van hun plaats en hun opdracht in de maatschappij. Wij hebben ervaren dat we geen informatie hadden betreffende de kolenprijzen, de politiek, de syndikaten, enz. Daarom moeten we volhouden om de voorgestelde 15 t.h. te bekomen en zelfs verder te denken en hervormingen te eisen. » In het verslag werd verder nog een geheel programma van democratische hervorming van funktionering van vakbonden en délégué-wezen uitgewerkt. Deze groep van A.C.V.-militanten eist niet enkel inspraak in de economische programmatie voor de mijnen, maar zij eisen ook inspraak « op economische vlak en willen onze ekonomie niet overlaten aan 200 families die heel de politiek van ons land, rechtstreeks of onrechtstreeks, in handen hebben ». Alleen nog maar uit wat hier voorafgaat

kan men zich een idee vormen van de gevolgen die de Limburgse mijnstaking heeft gehad op de bewustwording van de Limburger en de Limburgse mijnwerker in 't bijzonder. Met de inzet van de vijfde stakingsweek werd eveneens, gelijklopend met een versterkte repressie en dreigende oproepingsbevelen, het referendum ingezet waarvan de organisatie werd toevertrouwd aan de mijndirekties, die op hun beurt de ondernemingsraden voor dat werkje mobiliseerden.

Met het referendum moeten de mijnwerkers zich uitspreken over een nieuwe toegeving van de regering toegeving die er o.m. in bestaat de aanwezigheidspremie in het loon op te nemen en daaraan de werkherleving gekoppeld.

Op 10 februari interpelleert volksvertegenwoordiger Moulin opnieuw de regering om de organisatie van het zgn. « referendum » aan de kaak te stellen en om de verantwoordelijkheid van de N.V. der Kempische Kolenmijnen vast te leggen.

Onze partij, en ook het komitee van A.B.V.V.-stakers ziet in dit referendum een manoeuvre. Iedere normale democratische procedure ontbreekt. Niettemin blijven, zowel onze Partij als het stakingskomitee, hun vertrouwen stellen in de mijnwerkers. Daarom wordt opgeroepen om massaal aan het referendum deel te nemen en NEEN te stemmen.

De groep van « Mijnwerkerskracht » roept op de stembriefjes te vernietigen. Zij doen rondes bij de buitenlandse arbeiders om de stembriefjes op te halen en deze demonstratief te verbranden. In hun politieke naïviteit menen zij revolutionair te handelen. Het « Permanent Komitee » neemt geen stelling in. Mondeling worden er tegenstrijdige ordewoorden gegeven. Het resultaat van het referendum wees uit dat een overgrote meerderheid van NEEN-stemmen had kunnen behaald worden. Met de bekendmaking van de uitslag van het referendum stijgt bij een belangrijk deel van de mijnwerkers de verontwaardiging. Zij voelen zich bedrogen. Voorstellen over nieuwe aktievormen komen naar voren : de staking verder zetten in de ondergrond. Het « Permanent Komitee » en « Mijnwerkersmacht » maken het nieuwe aktieplan publiek. Aldus kunnen mijndirekties en rijkswacht hun tegenmaatregelen voorbereiden.

In het licht van deze nieuwe toestand, besloot het komitee van A.B.V.V.-stakers op zondag 15 februari een buitengewoon kongres van mijnwerkers, aangesloten bij het A.B.V.V., bijeen te roepen om er de toestand samen te onderzoeken en samen te beslissen wat er verder diende gedaan te worden. Daags voordien werden te Eisden, Zolder, Beringen, Waterschei en Winterslag vergaderingen gehouden om de afgevaardigden voor dit buitengewoon kongres te verkiezen. Zondag 15 februari komen een honderdtal afgevaardigden te Winterslag bijeen. De vergadering heeft plaats in aanwezigheid van twee A.C.V.-waarnemers en enkele andere personen. Er wordt door de verslaggever, de voorzitter van het komitee, een verslag uitgebracht over het verloop van de staking, de aktiviteit van het komitee en wat reeds bereikt werd. Dit verslag, dat in het Nederlands wordt voorgedragen, wordt vertaald in de Italiaanse, Spaanse en Griekse taal. De aanwezige afgevaardigden eisen een stellingname over het al dan niet staken in de ondergrond. Deze kwestie stond inderdaad als tweede punt aan de dagorde. Maar de atmosfeer is van die aard dat er over dit probleem direkt zal gestemd worden.

Met algemeenheid van stemmen wordt besloten tot staking in de ondergrond. Alhoewel in de leiding van het komitee de overtuiging heerst dat deze aktie niet meer volledig lukken kan, gezien de maatregelen die de overheid nemen kan door de bekendmaking van deze aktievorm, gaan de meeste A.B.V.V.-stakers in de ondergrond. Het zullen de A.B.V.V.-militanten zijn die maandag avond als laatsten naar boven zullen komen. En ook hier wensen wij op de mijnwerkers, al behoorden zij tot het « Permanent Komitee », en al namen zij het eerst « de vlucht naar boven », geen blaam te werpen. Alle mijnwerkers hebben zich moedig gedragen. Alleen avonturiers en onverantwoordelijken, die doorgaans geen mijnwerkers waren, bleven oproepen tot staken.

Dinsdagmorgen, 17 februari 1970, gaf het Komitee van stakende A.B.V.V.-mijnwerkers volgende mededeling uit :

« Het Komitee van stakende A.B.V.V.-mijnwerkers,

- meent dat aan de huidige faze van de strijd voor de loonsverhoging een einde gekomen is en roept op tot algemene werkhervatting ;
- vraagt de mijnwerkers zich niet te laten verdelen en hun eensgezindheid te bewaren ;
- zal geen repressie aanvaarden ;
- vestigt de aandacht op de mogelijkheid om op de economische en sociale konferentie van 23 februari de eisen van de mijnwerkers neer te leggen ;
- vestigt de aandacht op het belang van 1 juni, dag waarop de loonstudie klaar moet zijn ;
- dankt alle personen en organisaties die hun solidariteit betuigd hebben ;
- zal zijn sociale solidariteit verder zetten tot aan de volgende betalingsdag. »

's Anderendaags roept ook het « Permanent Komitee » op tot werkher-
vatting.

De staking is beëindigd. Zij was niet nutteloos, én voor de mijnwerkers, én voor geheel de arbeidersklasse.

Aan de strijd is echter geen einde gekomen, dat zullen de komende maanden wel bewijzen.

LIMBURG IN DE GREEP VAN DE GELDMACHTEN

De Limburgse mijnstaking was niet een eenvoudig konflikt van arbeiders tegen patroons zoals in het verleden. De Limburgse mijnwerkers zijn in botsing gekomen met een systeem, in botsing met het MONOPOLISTISCH STAATSKAPITALISME.

Hoe ziet dat er praktisch uit wat de steenkolenmijnen van Limburg betreft ?

In de « goeie ouwen tijd » verdeelden de Limburgse steenkolenmijnen jaarlijks voor miljoenen franken dividenden aan de aandeelhouders. De grote aandeelhouders dat zijn de grote financiële groepen als de « Société Générale », Brufina, Coppée, Schneider.

Toen, rond de jaren vijftig, de toestand zich wijzigde en de uitbatingsrentabiliteit naar het nulpunt zakte, hebben de financiële groepen die de Limburgse steenkolenmijnen kontroleren zich op een operatie voorbereid, welke onder de regering Van den Boeynants in 1967, zal voltrokken worden. De berekening van deze financiële groepen bestond er in, nu het slecht begon te gaan, hun kaarten uit het spel terug te trekken en de verliezen af te wentelen op de gemeenschap.

De nationalisatie van de kolenmijnen zoals destijds reeds door de Kommunistische Partij voorgesteld, werd door deze groepen en hun vertegen-

woordigers in het Parlement heftig bestreden. Waarom toch bestreden zij zo heftig de voorstellen tot nationalisatie alhoewel zij daardoor, op het gebied van de steenkolenmijnen, niet direkt financieel getroffen werden? Hier sprak het **KLASSEBELANG**, het belang van de ganse kapitalistische klasse. Zij vreesden dat de nationalisatie van de steenkolenmijnen *een voorgaande* zou scheppen en aanstekelijk zou werken voor andere bedrijfstakken en financiële instellingen. De genationaliseerde mijnen zouden ook een meer rationele exploitatie hebben kunnen mogelijk maken en zo ook het kapitalistisch wanbeheer aan het licht hebben kunnen brengen.

Terloops weze hier onderlijnd dat al diegenen, waaronder B.S.P. en zelfs gauchistische groepen, die zich tegen de « nationalisatie van het verlies » verzetten in feite in de kaarten speelden van de grote financiële groepen. Komen we echter terug tot het eigenlijke onderwerp.

In december 1967 werd met de regering Van den Boeynants een akkoord afgesloten waarbij de Limburgse steenkolenmaatschappijen overgingen tot vorming van één enkele Maatschappij de N.V. **KEMPENSE STEENKOOLMIJNEN (K.S.)**. In deze nieuwe maatschappij brachten de oude maatschappijen hun uitbatingconcessie in evenals de uitrustingen nodig voor de steenkoolexploitatie.

De Staat garandeerde aan de nieuwe maatschappij de dekking van het uitbatingverlies.

Voor velen was er de staking van de Limburgse mijnwerkers nodig om hun bewust te maken van het **SCHANDAAL** dat zich voltrokken had. Schandaal inderdaad! De vroegere steenkoolmaatschappijen, die verder bleven bestaan, **BEHIEDEN AL HUN RENDABELE BEZITTINGEN**. Hun deelnamen in de Elektrische Centrales, in de Maatschappijen voor goedkope woningen die ze zelve hadden opgericht, zij behielden hun industriële gronden die ze zelf aan de Nieuwe Maatschappij gingen **VERPACHTEN!**

Daar hield het schandaal niet op.

Op het ogenblik dat de K.S. werd opgericht beliep de beurskwotering van het kapitaal van al de Limburgse mijnen **SAMEN**, nog geen 300 miljoen frank. Zij bekwamen evenwel onder Staatsgarantie 1 miljard 380 miljoen. Op slag zagen we de aandelen van de Limburgse mijnen stijgen. De aandelen van de « Charbonnages André Dumont » (Waterschei) stegen van 175 F naar 640 F! Deze van Beringen van 200 F naar 1.250 F, de aandelen van Helchteren-Zolder van 150 F naar 245 F, deze van Limburg-Maas van 130 F naar 670 F (beursnoteringen van februari 1970 — in volle staking!).

En of dus de mijnwerkers gelijk hadden 15 % loonsverhoging te eisen! Een ander aspekt van het schandaal is dat de oude maatschappijen, Beringen, André-Dumont, Helchteren-Zolder, die verder bestaan, niet verantwoordelijk zijn voor het verlies van K.S., maar toch bij eventuele winsten van de K.S. deze opstrijken!

Deze schandelijke operatie is mogelijk geweest doordat het economisch leven in het land buiten de controle valt van de arbeidersorganisaties. Daarom wordt het meer dan tijd dat de eis op arbeiderskontrole en het recht op volledige informatie een werkelijkheid wordt.

In het Parlement werd een meerderheid gevonden die dit schande-akkoord hebben goedgekeurd. Zij zullen wellicht aanvoeren dat zij niet wisten. Maar zij wisten wel. Maar onderworpen als ze zijn aan de Belgische financiële machten, zijn ze het ook aan de buitenlandse. De onderworpenheid is hun voornaamste kenmerk! Onderworpenheid aan financiële groepen, onderworpenheid aan de NATO, onderworpenheid aan Amerikaanse politieke diktaten.

Zeker, zij vormen nog een macht in het land. Maar zij vormen een macht die vreemd is aan de ware belangen van het volk.

Tegen die volksvreemde macht moet het werkende volk zijn **TEGEN-MACHT** scheppen. De macht van het werkende volk in de bedrijven, in de gemeenten, overal. Dit is de wekroep van de Kommunistische Partij aan alle werkers, aan alle democraten.

De sterke staat paraat te Waterschei

De kommunist Jaak Withages te Elsden

Studenten overdrijven wel eens

Lege bussen onder rijksnachtbegeleiding

De toegang tot de zetel van het
ABVV-stakerskomitee te Winter-
slag

Stakerspiketten vóór de mijn van Winterslag

Spanning vóór de mijn « André Dumont » te Waterschei

De slogans waren dikwijls raak